

พฤติกรรมการบริหารการเงินส่วนบุคคลของพนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี

Personal Financial Management Behaviors of Employees in Local Administrative Organizations in Khemarat District, Ubon Ratchathani Province

คณิตตา นัยนามาศ*

Kanitta Nainamat

คณะบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

Faculty of Management Science, Ubon Ratchathani University

Email : kanitta559@gmail.com

ดร.นรา หัตถสิน

Nara Huttasin, Ph.D.

คณะบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

Faculty of Management Science, Ubon Ratchathani University

Email : huttasinn@gmail.com

Received : 18 มีนาคม 2562

Revised : 10 พฤษภาคม 2562

Accepted : 21 พฤษภาคม 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) พฤติกรรมการบริหารการเงินส่วนบุคคลและ (2) ความสัมพันธ์ระหว่าง
ด้านปัจจัยส่วนบุคคล ด้านปัจจัยความรู้ และด้านพฤติกรรมการบริหารการเงินส่วนบุคคลของพนักงานองค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่นในเขตอำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย คือ แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่าง คือ พนักงาน
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 220 คน โดยรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือน
ธันวาคม 2560 - มกราคม 2562 และใช้การวิเคราะห์สถิติด้วยร้อยละ ค่าเฉลี่ย สถิติสหสัมพันธ์ของสเปียร์แมน และสถิติการ

ทดสอบแบบไคสแควร์ ผลการศึกษาพบว่า พนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเขมราช ส่วนใหญ่มีเป้าหมายการออมเพื่อใช้จ่ายเมื่อมีความจำเป็น/ฉุกเฉิน มีการออมในรูปแบบเงินฝากออมทรัพย์และออมไม่เกิน 5% ของรายได้ต่อเดือน พนักงานส่วนใหญ่มีหนี้สินจากการกู้ยืมเงินจากธนาคารและสามารถชำระหนี้ได้ไม่เกิน 10,001 - 15,000 บาทต่อเดือน อย่างไรก็ตาม ส่วนใหญ่มีการลงทุนในธุรกิจส่วนตัวแต่ยอมรับความเสี่ยงได้ในระดับต่ำและมีการบริหารความเสี่ยงโดยการเก็บออมเป็นเงินฝากธนาคารเพราะต้องการเงินไว้ใช้จ่ายในยามฉุกเฉินจำนวน 15,001 - 20,000 บาทต่อเดือนสำหรับการวางแผนเกษียณนั้น ส่วนใหญ่ต้องการเงินจำนวนประมาณ 15,001 - 20,000 บาทต่อเดือนเพื่อใช้จ่ายหลังเกษียณและคิดว่าจะนำเงินฝากธนาคารมาใช้ อนึ่ง พนักงานส่วนใหญ่มีรายได้ไม่ถึงเกณฑ์เสียภาษีและจะวางแผนภาษีโดยการประกันชีวิตเพื่อลดหย่อนภาษี ส่วนการทดสอบความสัมพันธ์นั้นพบว่า ปัจจัยด้านความรู้และพฤติกรรมกรรมการการเงินส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กันในทิศทางเดียวกันในระดับปานกลาง และเพศไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริหารการเงินส่วนบุคคล แต่ประเภทพนักงานมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริหารการเงินส่วนบุคคล

คำสำคัญ : พฤติกรรมการบริหารการเงินส่วนบุคคล , การบริหารการเงินส่วนบุคคล

Abstract

The objectives of this research are (1) to study personal financial management behaviors of local administrative employees in Khemarat municipality, located in Ubon Ratchathani province and (2) to investigate the relationship between their personal factors, knowledge factor, and personal financial management behaviors. Data were collected by questionnaire survey from 220 samples, and were analyzed by such statistics as percentage, mean, standard deviation, Spearman's Rank Correlation, and Chi-Square. Results are found that most of the local administrative employees in Khemarat have saving less than 5% of monthly income and their saving plan is aimed at emergency spending. They invest in private business but can bear low risks, and thus their risk management is allowing money in a bank saving account, with a demand for 15,001 – 20,000 baht a month in emergency spending cases. Most are in debt from bank loans and are able to pay back about 10,001-15,000 baht per month. Nevertheless, they expect for 15,001 – 20,000 baht of monthly income after retirement. As for the personal income tax planning, most have low income which is exempted for tax payment. However, if having high income, they plan to have life insurance as a source of a tax deduction. Furthermore, the findings confirm positive relationships between personal factors, knowledge factors, and personal financial management at a low level. Further, the knowledge factors has positive relationship with

personal financial management at a moderate level. Nevertheless, gaining insight into such relationships, gender has no relationship with personal financial management but type of employment do, with the statistical significance of 0.05.

Keywords: personal financial management behavior, personal financial management

1. ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การบริหารการเงินเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับทุกคนโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้สูงอายุ เพราะเงินเป็นสิ่งที่คุณต้องใช้ เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการ ใช้ชำระหนี้ และอื่นๆ ตามความต้องการ (รัชนิกร วงศ์จันทร์, 2555: 3) ซึ่งบุคคลแต่ละคนย่อมมีวัตถุประสงค์ในการใช้เงินที่แตกต่างกัน ทั้งนี้ไม่ว่าบุคคลจะต้องการเงินไปเพื่อวัตถุประสงค์ใดก็ตาม การบริหารการเงินให้มีประสิทธิภาพจึงเป็นสิ่งสำคัญในการดำเนินชีวิตเพื่อนำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดีตามความปรารถนาของแต่ละบุคคล

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานที่ใกล้ชิดประชาชนมากที่สุด เนื่องจากมีหน้าที่ให้บริการสาธารณะ ด้านต่าง ๆ เช่น ให้บริการสาธารณสุข โภชนาการ ให้บริการรับแจ้งเกิดแจ้งตาย ขึ้นทะเบียนผู้สูงอายุและผู้พิการ เป็นต้น เพื่อตอบสนองความต้องการของประชากรในท้องถิ่นซึ่งถือได้ว่าเป็นกลุ่มคนที่มีโอกาสทางสังคมน้อยกว่าประชากรในอาศัยอยู่ในเขตการปกครองส่วนภูมิภาคและส่วนกลาง ซึ่งการบริการที่ดีนั้นจำเป็นต้องอาศัยบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ในพื้นที่เป็นกลไกสำคัญในการให้บริการแก่ประชาชน

อำเภอเขมราฐเป็นอำเภอหนึ่งในจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งมีประชากรเป็นกลุ่มคนที่มีโอกาสทางสังคมน้อยเพราะนอกจากจะมีรายได้เฉลี่ยน้อยที่สุดของจังหวัดแล้ว (สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดอุบลราชธานี, 2561) ยังมีพื้นที่อยู่อาศัยที่ห่างไกลจากตัวจังหวัดอุบลราชธานีด้วย ดังนั้นประชากรในพื้นที่อำเภอเขมราฐจึงควรได้รับการบริการที่ดีจากภาครัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริการสาธารณะจากอปท.เขมราฐซึ่งถูกขับเคลื่อนโดยพนักงานที่ปฏิบัติงานเป็นกำลังสำคัญ หนึ่ง การที่บุคลากรของอปท.จะปฏิบัติหน้าที่ได้ดีและมีคุณภาพนั้นย่อมตั้งอยู่บนพื้นฐานของการมีคุณภาพชีวิตที่ดี ทั้งนี้คุณภาพชีวิตที่ดีตั้งอยู่บนการบริหารรายได้และค่าใช้จ่ายของบุคคลได้อย่างเหมาะสม

ด้วยเหตุดังกล่าวการศึกษาเรื่องพฤติกรรมการบริหารการเงินส่วนบุคคลของพนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี จึงเกิดขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการบริหารการเงินส่วนบุคคล และความสัมพันธ์ระหว่างด้านปัจจัยส่วนบุคคล ด้านปัจจัยความรู้ และด้านพฤติกรรมการบริหารการเงินส่วนบุคคลของพนักงานอปท.เขมราฐ ทั้งนี้ผลการศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารของอปท.ในการใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกลยุทธ์

สำหรับบริหารทรัพยากรบุคคลเพื่อให้มีการบริการที่ดีแก่ประชาชน และเป็นประโยชน์ต่อบุคลากรในอปท.เขมราฐในการใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนการบริหารการเงินของแต่ละบุคคลเพื่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดีในอนาคตต่อไป

2. การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเงินส่วนบุคคล

2.1.1 ความหมายของการบริหารการเงินส่วนบุคคล

สุขใจ น้ำผุด และอนุชนาฏ เจริญจิตรกรรม (2551: 3) ได้กล่าวว่า การบริหารการเงินส่วนบุคคล หมายถึง การจัดการทรัพยากรทางการเงินที่บุคคลมีอยู่หรือได้มาให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้เป็นอย่างดีที่สุด Richard J. Stillman (1985 อ้างถึงใน จันทรเพ็ญ บุญฉาย, 2552: 7) ได้กล่าวว่า การบริหารการเงินส่วนบุคคล หมายถึง การจัดระเบียบการเงินของบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพ รู้จักใช้เงินอย่างชาญฉลาดเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และ Louis E.Boone, David L.Kurtz, Douglas Hearth (2000 อ้างถึงใน จันทรเพ็ญ บุญฉาย, 2552: 7) ได้กล่าวเกี่ยวกับการจัดการการเงินส่วนบุคคลว่าเป็นการการบริหารจัดการเกี่ยวกับการเงินของบุคคลเพื่อให้มีสภาพคล่องทางการเงินที่ดีในอนาคต ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าการบริหารการเงินส่วนบุคคล หมายถึง การกระทำของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนการจัดการทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อให้บรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

2.1.2 การบริหารการเงินในแต่ละช่วงชีวิตของบุคคล

Richard J. Stillman (1988; อ้างอิงจาก พงษ์ศักดิ์ สกุลทักษิณ, 2550) ได้แบ่งลักษณะการเงินในแต่ละช่วงชีวิต ออกเป็น 5 ระยะ ดังนี้ (1) ระยะเริ่มตั้งครอบครัว (2) ระยะขยายครอบครัว ช่วงนี้เริ่มต้นจากเริ่มมีบุตร จนถึงระยะบุตรเข้าใกล้วัยรุ่น ระยะนี้ครอบครัวต้องมีภาระค่าใช้จ่ายสูง ความสามารถในการหารายได้ของครอบครัวในช่วงนี้จะสูงด้วย (3) ระยะแยกย้ายครอบครัว (4) ระยะช่วงกลางของครอบครัว (5) ระยะเมื่อเข้าสู่วัยชรา และ พายัพ ชาวเหลือ (2548: 5) ได้แบ่งการบริหารการเงินของบุคคลแต่ละช่วงอายุ ออกเป็น 3 ช่วง ดังนี้ ช่วงที่ 1 อายุตั้งแต่ 1 - 20 ปี คือ วัยศึกษา ช่วงที่ 2 อายุตั้งแต่ 20 - 60 ปี คือ วัยทำงาน ช่วงที่ 3 อายุ 60 ปีขึ้นไป คือ วัยเกษียณ

สำหรับวัยชราหรือวัยเกษียณนั้น Richard J. Stillman (1988; อ้างอิงจาก พงษ์ศักดิ์ สกุลทักษิณ, 2550) และ พายัพ ชาวเหลือ (2548: 5) ได้กล่าวว่า เมื่อถึงวัยนี้รายได้จะลดลงเนื่องจากต้องเกษียณจากการทำงาน ภาระค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่คือ ค่ารักษาพยาบาลจากปัญหาสุขภาพที่อาจจะเกิดขึ้น ซึ่งหากได้มีการวางแผนทางการเงินมาเป็นอย่างดีตั้งแต่เริ่มต้นแล้ว เมื่อถึงวัยนี้ก็จะไม่ประสบปัญหาทางการเงินแต่อย่างใด

2.1.3 ประเภทของการบริหารการเงินส่วนบุคคล

1. การออม คือ เป็นการแบ่งรายได้ส่วนหนึ่งเก็บสะสมไว้สำหรับวัตถุประสงค์ต่าง ๆ การออมส่วนใหญ่มักอยู่ในรูปแบบที่มีความเสี่ยงต่อการสูญเสียเงินต้นต่ำ และได้รับผลตอบแทนไม่สูงนักเมื่อเทียบกับการลงทุน เช่น การฝากออมทรัพย์ การฝากประจำ และโดยทั่วไปควรออมเงินประมาณ 1 ใน 4 ของรายได้แต่ละเดือน ซึ่งอัตราส่วนนี้สามารถ

ปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม ขึ้นอยู่กับรายได้ปัจจุบันและแผนทางการเงินที่วางไว้ (ศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2560)

2. การลงทุน คือ การกักเงินไว้จำนวนหนึ่งในช่วงระยะเวลาหนึ่ง เพื่อก่อให้เกิดกระแสเงินสดรับในอนาคตซึ่งจะชดเชยให้แก่ผู้กักเงิน เช่น การลงทุนในธุรกิจส่วนตัว หุ่นประเภทต่าง ๆ อสังหาริมทรัพย์ และกองทุนต่าง ๆ เป็นต้น โดยกระแสเงินสดรับนั้นควรคุ้มกับอัตราเงินเฟ้อและคุ้มกับความไม่แน่นอนที่จะเกิดกับกระแสเงินสดรับในอนาคต (จิรัตน์ สังข์แก้ว, 2543 อ้างถึงใน ศิริบุษย อินละคร, 2556: 122) ผู้ลงทุนที่มีอายุน้อยหรืออายุระหว่าง 25 – 40 ปี มักจะมีความกล้าเสี่ยงและสนใจลงทุนในหลักทรัพย์ที่ก่อให้เกิดความเพิ่มพูนแก่เงินลงทุน ในขณะที่ผู้ลงทุนซึ่งมีอายุระหว่าง 40 – 50 ปี อาจสนใจลงทุนในหลักทรัพย์ที่ให้รายได้ประจำหรือรายได้ที่สม่ำเสมอ (เฉลิมขวัญ คุรุบุญญะ, 2557)

3. การบริหารหนี้ คือ ภาระผูกพันที่ผู้กู้หรือผู้รับเครดิตต้องชำระทั้งเงินต้นและดอกเบี้ยให้แก่ผู้ให้กู้หรือผู้กู้ให้เครดิตในเวลาที่ยกเลิกกันไว้ หากไม่มีความจำเป็นบุคคลไม่ควรจะก่อหนี้ เพราะหากเป็นหนี้แล้วไม่สามารถบริหารให้มียาได้เพียงพอที่จะชำระคืนหนี้สินดังกล่าวได้ (รัชนีกร วงศ์จันทร์, 2555: 172)

4. การบริหารความเสี่ยง เนื่องจากในชีวิตประจำวันของบุคคลนั้นย่อมมีโอกาสที่จะเผชิญกับความเสียหายอยู่ตลอดเวลา เช่น ความเสี่ยงจากอุบัติเหตุ จากอัคคีภัย หรือนายจ้างให้ออกจากงาน เป็นต้น ดังนั้น บุคคลควรมีการจัดการกับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น โดยการวางแผนทำประกันชีวิตเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยงนั้น (รัชนีกร วงศ์จันทร์, 2555: 312)

5. การวางแผนเกษียณอายุ คือ การวางแผนทางการเงินสำหรับในช่วงชีวิตหลังเกษียณอายุ ภายใต้พื้นฐานที่เป็นไปได้ เพื่อกำหนดกลยุทธ์และแนวทางที่จะทำให้แผนการดำเนินชีวิตในช่วงหลังเกษียณอายุนั้นบรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งแหล่งเงินที่จะสามารถนำมาใช้จ่ายหลังเกษียณได้นั้นส่วนใหญ่มาจาก เงินฝากธนาคาร กรมธรรม์ประกันชีวิต เป็นต้น (ศูนย์ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ตลาดทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2553: 5)

6. การวางแผนภาษี คือ การวางแผนทางการเงินในอนาคต เพื่อลดภาษีที่ต้องจ่าย โดยที่ไม่ผิดกฎหมายและจริยธรรม ซึ่งสามารถทำได้โดยการนำรายการลดหย่อนภาษี เช่น ประกันชีวิต เงินกู้เพื่อที่อยู่อาศัย กองทุน LTF กองทุน RTF และเงินบริจาค เป็นต้น มาใช้ในการลดภาษีที่ต้องจ่ายได้ ควรมีการศึกษากฎหมายระเบียบข้อบังคับ ติดตามการแก้ไขเปลี่ยนแปลงของประมวลรัษฎากร โดยปฏิบัติให้อยู่ในกรอบของกฎหมาย เมื่อบุคคลเสียภาษีน้อย ก็มีเงินใช้จ่ายลงทุนมากขึ้น (ดาริณี ตันทวีชู, 2543: 140)

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาจากงานวิจัยของ สมนึก เอจวิระพงษ์พันธ์ และปรพนธ์ แก้วเอี่ยม (2558) กมลพร แก้วเอี่ยม (2556) มนต์หนา คงแก้ว ชฎามาศ แก้วสุกใส และนิตพลพิชัย ดุลยวาทิต (2557) พิษณุ รัตนปริณัน (2557) และยุทธนา พงศกร (2552) พบว่า การบริหารการเงินส่วนบุคคล ประกอบด้วย ด้านการออม ด้านการลงทุน ด้านการบริหารหนี้ ด้านการบริหารความเสี่ยง ด้านการวางแผนเกษียณ และด้านการวางแผนภาษี

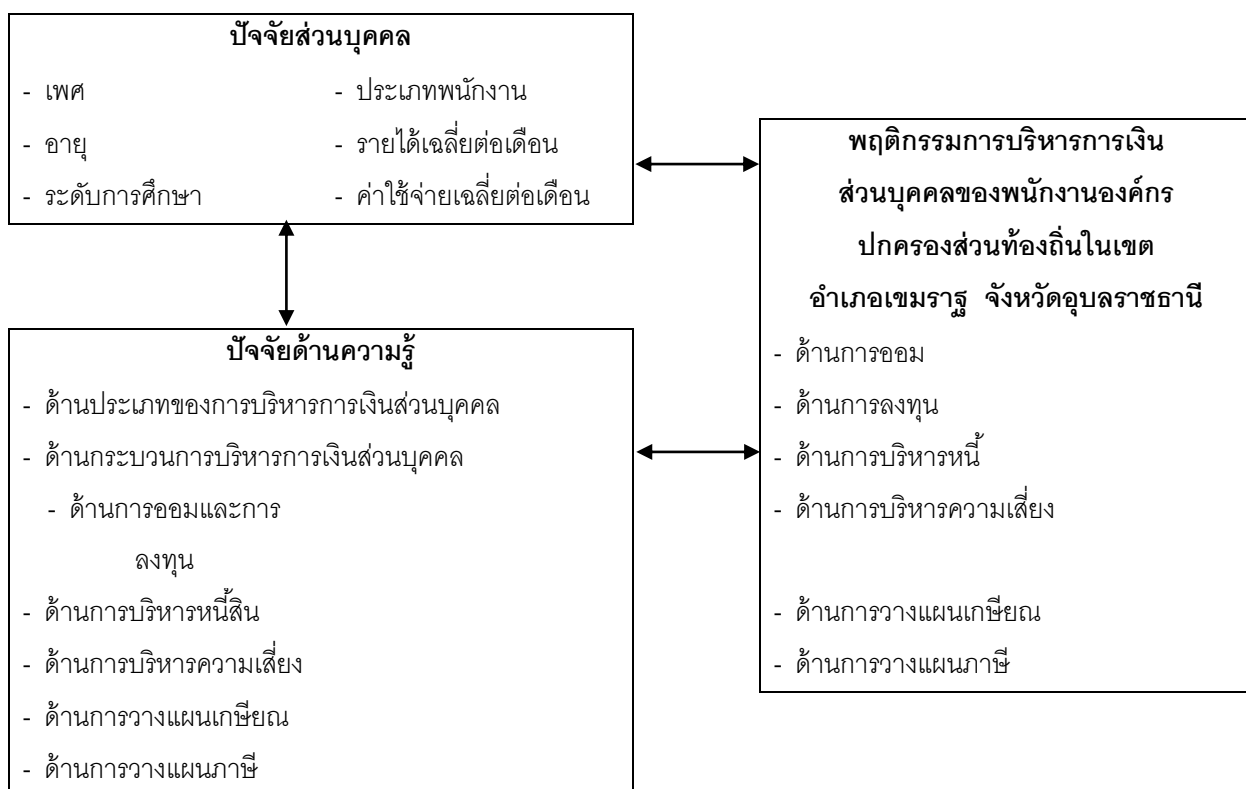
2.2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความรู้

บุคคลจะสามารถบริหารการเงินของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพย่อมต้องมีความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเงิน ทั้งนี้ Bloom et al. (1956 อ้างอิงจาก อักษร สวัสดิ์, 2542: 26 - 28) ได้แบ่งระดับความรู้ออกเป็น 6 ระดับ คือ (1) ความรู้ (Knowledge) (2) ความเข้าใจหรือความคิดรวบยอด (Comprehension) (3) การนำไปปรับใช้ (Application) (4) การวิเคราะห์ (Analysis) (5) การสังเคราะห์ (Synthesis) (6) การประเมินผล (Evaluation) ผู้วิจัยได้ศึกษาจากงานวิจัยของ ยุทธนา พงศกร (2552) มุกดา ไควกุล (2559) สมนึก เอจระพงษ์พันธ์ และปรรณ แก้วเอียน (2558) กมลพร แก้วเอียน (2556) มนต์นา คงแก้ว ชฎามาศ แก้วสุกใส และนิตพลพิชัย ดุลยวาทีต (2557) และจันทร์เพ็ญ บุญฉาย (2552) พบว่าบุคคลที่มีระดับความรู้ที่แตกต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมการบริหารการเงินของแต่ละบุคคล

การศึกษาเรื่องพฤติกรรมการบริหารการเงินส่วนบุคคลของพนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเขมราช จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า การบริหารการเงินส่วนบุคคล แบ่งได้เป็น 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการออม ด้านการลงทุน ด้านการบริหารหนี้ ด้านการบริหารความเสี่ยง ด้านการวางแผนเกษียณ และด้านการวางแผนภาษี ทั้งนี้การบริหารการเงินของแต่ละบุคคลนั้นจะมีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประเภทพนักงาน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน และขึ้นอยู่กับความรู้ ประกอบด้วย ด้านประเภทการบริหารการเงินส่วนบุคคล ด้านกระบวนการบริหารการเงินส่วนบุคคล ด้านการออมและการลงทุน ด้านการบริหารหนี้ ด้านการบริหารความเสี่ยง ด้านการวางแผนเกษียณ และด้านการวางแผนภาษี อ้างอิงจากงานวิจัยของ ยุทธนา พงศกร (2552) มุกดา ไควกุล (2559) สมนึก เอจระพงษ์พันธ์ และปรรณ แก้วเอียน (2558) กมลพร แก้วเอียน (2556) มนต์นา คงแก้ว ชฎามาศ แก้วสุกใส และนิตพลพิชัย ดุลยวาทีต (2557) พิษณุ รัตนปริคณณ์ (2557) และจันทร์เพ็ญ บุญฉาย (2552) ซึ่งสามารถสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ดังแสดงในภาพที่ 1

2.3 กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้ใช้การคำนวณตัวอย่างจากสูตรของ Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% (1967; อ้างอิงจาก ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2553: 46) จากประชากรที่เป็นพนักงานอปท.ในเขตอำเภอเขมราฐ จำนวนทั้งสิ้น 490 คน (สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอำเภอเขมราฐ, ข้อมูล ณ วันที่ 1 ธันวาคม 2560) ได้จำนวนตัวอย่างทั้งหมด 220 ตัวอย่าง และใช้การสุ่มตัวอย่างแบบไม่อาศัยความน่าจะเป็นโดยใช้การเลือกตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental sampling) ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามด้วยตนเองระหว่างเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2561 – เดือนมกราคม พ.ศ. 2562 ซึ่งแบบสอบถามดังกล่าวได้รับการตรวจสอบความเที่ยงตรงจากดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์

(Index of Item Objective Congruence) โดยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านที่เกี่ยวข้องจำนวน 3 ท่านและมีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น (Reliability) ตาม Cronbach's Alpha เท่ากับ 0.790

แบบสอบถามที่ใช้สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลนั้นเป็นแบบสำรวจรายการ (Check Lists) มีเนื้อหา 3 ส่วน คือ

1) ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประเภทพนักงาน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน และใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ และร้อยละ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูล

2) ปัจจัยด้านความรู้ และใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลระดับความเข้าใจ 5 ระดับคือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ใช้เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย (ชูศรี วงศ์รัตนะ, 2550: 69) ดังนี้ มีความรู้ในระดับน้อยที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 1.00-1.80) มีความรู้ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย = 1.81-2.60) มีความรู้ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.61-3.40) มีความรู้ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.41-4.20) มีความรู้ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.21-5.00)

3) พฤติกรรมการบริหารการเงินส่วนบุคคล ได้แก่ การออม การลงทุน การบริหารหนี้สิน การบริหารความเสี่ยง การวางแผนเกษียณ และการวางแผนภาษี และใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ และร้อยละ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูล และทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งสามโดยใช้สถิติสหสัมพันธ์ของสเปียร์แมน (Spearman Rank Correlation) และสถิติการทดสอบแบบไคสแควร์ (Chi – Square Test) โดยใช้เกณฑ์ของ Hinkle, William , & Stephen (1998: 118) แปลผลความสัมพันธ์ดังนี้ มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำมาก ($r = 0.0-0.3$) มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ ($r = 0.3-0.5$) มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง ($r = 0.5-0.7$) มีความสัมพันธ์ในระดับสูง ($r = 0.7-0.9$) มีความสัมพันธ์ในระดับสูงมาก ($r = 0.9-1.0$)

4. ผลการศึกษาและการอภิปรายผล

4.1 ผลการศึกษา

ผลการศึกษาพบว่า พนักงานอปท.ในอำเภอเขมราฐ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 52.30) มีอายุระหว่าง 31-40 ปี (ร้อยละ 61.40) มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 54.50) ส่วนใหญ่เป็นพนักงานจ้าง (ร้อยละ 59.10) มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 20,000 บาท (ร้อยละ 85.50) และค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 20,000 บาท (ร้อยละ 82.30) ทั้งนี้ด้านความรู้พบว่า โดยรวมพนักงานมีความรู้ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า พนักงานอปท.มีความรู้ระดับมากที่สุดในด้านการบริหารหนี้สินและด้านประเภทของการบริหารการเงินส่วนบุคคล มีความรู้ระดับมากในด้านการออมและการลงทุน ด้านการวางแผนเกษียณ ด้านกระบวนการบริหารการเงินส่วนบุคคล ด้านการบริหารความเสี่ยง และด้านการวางแผนภาษีอากร (ดังปรากฏในตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 ความถี่และร้อยละ ปัจจัยด้านความรู้

ปัจจัยด้านความรู้	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การแปลผล
1. ด้านประเภทของการวางแผนการบริหารการเงินส่วนบุคคล	4.23	0.72	มากที่สุด
2. ด้านกระบวนการในการบริหารการเงินส่วนบุคคล	4.02	0.71	มาก
3. ด้านการออมและการลงทุน	4.09	0.71	มาก
4. ด้านการบริหารหนี้สิน	4.24	0.71	มากที่สุด
5. ด้านการบริหารความเสี่ยง	3.9	0.37	มาก
6. ด้านการวางแผนเกษียณ	4.08	0.71	มาก
7. ด้านการวางแผนภาษี	3.44	0.73	มาก
รวม	4.00	0.54	มาก

สำหรับพฤติกรรมการบริหารการเงินส่วนบุคคลใน 6 ด้านนั้นพบว่า พนักงานอปท.มีพฤติกรรม (ตารางที่ 2) ดังนี้

1. ด้านการออม พบว่า ส่วนใหญ่มีเป้าหมายการออมเพื่อใช้จ่ายเมื่อมีความจำเป็น / ชุกเงิน มีรูปแบบการออมเป็นเงินฝากออมทรัพย์ และมีอัตราการออมไม่เกิน 5% ของรายได้ต่อเดือน
2. ด้านการลงทุน พบว่า ส่วนใหญ่มีการลงทุนในธุรกิจส่วนตัว และมีอัตราความเสี่ยงที่ยอมรับได้อยู่ในระดับต่ำ
3. ด้านการบริหารหนี้ พบว่า ส่วนใหญ่มีหนี้สินจากการกู้ยืมเงินจากธนาคาร และมีความสามารถในการชำระหนี้จำนวน 10,001 – 15,000 บาทต่อเดือน
4. ด้านการบริหารความเสี่ยง พบว่า ส่วนใหญ่มีการบริหารความเสี่ยงโดยการเก็บออมเป็นเงินฝากธนาคาร และต้องการเงินไว้ใช้จ่ายในยามฉุกเฉินจำนวน 15,001 – 20,000 บาทต่อเดือน
5. ด้านการวางแผนเกษียณ พบว่า ส่วนใหญ่คาดว่าจะนำเงินฝากธนาคารมาใช้จ่ายหลังเกษียณ และต้องการจำนวนเงิน 15,001 – 20,000 บาทต่อเดือนเพื่อใช้จ่ายหลังเกษียณ
6. ด้านการวางแผนภาษี พบว่า ส่วนใหญ่มีรายได้ไม่ถึงเกณฑ์เสียภาษีและในอนาคตคาดว่าจะเลือกรายการประกันชีวิตในการลดหย่อนภาษี

ตารางที่ 2 ความถี่และร้อยละ ด้านพฤติกรรมการบริหารการเงินส่วนบุคคล

1. ด้านการออม	จำนวน	ร้อยละ	2. ด้านการลงทุน	จำนวน	ร้อยละ
1.1 เป้าหมายในการออม			2.1 รูปแบบการลงทุน		
การศึกษา	18	8.20	กองทุนต่าง ๆ	7	3.18
ซื้อบ้าน / ซื้อรถ	12	5.50	การลงทุนในธุรกิจส่วนตัว	165	75.46
ลงทุนทำธุรกิจส่วนตัว	54	24.50	หุ้น	47	21.36
ความจำเป็น / ถูกเงิน	116	52.70	รวม	220	100.00
ใช้หลังเกษียณ	20	9.10			
รวม	220	100.00			
1. ด้านการออม	จำนวน	ร้อยละ	2.2 ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้		
			ระดับต่ำ	142	64.50
1.2 รูปแบบในการออม			ระดับปานกลาง	78	35.50
เงินฝากออมทรัพย์	199	90.50	รวม	220	100.00
เงินฝากประจำ	21	9.50	4. ด้านการบริหารความเสี่ยง		
รวม	220	100.00	4.1 รูปแบบการบริหารความเสี่ยง		
1.3 อัตราการออมต่อเดือน			เก็บออมเป็นเงินฝากธนาคาร	151	68.60
ไม่เกิน 5% ของรายได้	220	100.00	การทำประกันชีวิต	69	31.40
รวม	220	100.00	รวม	220	100.00
3. ด้านการบริหารหนี้			4.2 จำนวนเงินที่จะเอาไว้อัยามฉุกเฉิน		
3.1 ประเภทหนี้สิน			ไม่เกิน 15,000 บาท	18	8.20
การศึกษา	18	8.20	15,001 – 20,000 บาท	135	61.40
การกู้ยืมจากธนาคาร	119	54.10	20,001 – 25,000 บาท	52	23.60
การกู้ยืมจากกลุ่มออมทรัพย์	11	5.00	25,001 – 30,000 บาท	10	4.50
การลงทุนในอาชีพ	30	13.60	30,001 – 35,000 บาท	3	1.40
ไม่มีหนี้สิน	42	19.10	ตั้งแต่ 35,001 บาทขึ้นไป	2	0.90
รวม	220	100	รวม	220	100.00

3.2 จำนวนเงินที่สามารถชำระหนี้สินได้ต่อเดือน			5. ด้านการวางแผนเกษียณ	จำนวน	ร้อยละ
			5.1 แหล่งเงินที่จะนำมาใช้จ่ายหลังเกษียณ		
ไม่เกิน 5,000 บาท	45	20.50	เงินบำนาญ / บำนาญ	46	20.90
5,001 – 10,000 บาท	58	26.40	เงินฝากธนาคาร	125	56.80
10,001 – 15,000 บาท	63	28.60	กรมธรรม์ประกันชีวิต	49	22.33
15,001 – 20,000 บาท	37	16.80	รวม	220	100.00
20,001 – 25,000 บาท	9	4.10	5.2 จำนวนเงินที่จะเอาไว้ใช้จ่ายหลังเกษียณต่อเดือน		
ตั้งแต่ 25,001 บาทขึ้นไป	8	3.60	ไม่เกิน 15,000 บาท	22	10.00
รวม	220	100.00	15,001 – 20,000 บาท	96	43.60
6. ด้านการวางแผนภาษี			20,001 – 25,000 บาท	76	34.50
6.1 ฐานภาษี			25,001 – 30,000 บาท	15	6.80
รายได้ไม่ถึงเกณฑ์เสียภาษี	204	92.70	30,001 – 35,000 บาท	10	4.50
รายได้ถึงเกณฑ์เสียภาษี	16	7.30	ตั้งแต่ 35,001 บาทขึ้นไป	1	0.50
รวม	220	100.00	รวม	220	100.00
6.2 รายการที่นำมาลดหย่อนภาษี					
ประกันชีวิต	106	48.20			
เงินกู้ยืมเพื่อที่อยู่อาศัย	24	10.90			
เงินบริจาค	10	4.50			
ไม่มี	80	36.40			
รวม	220	100.00			

การทดสอบความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านความรู้ และพฤติกรรมการบริหารการเงินส่วนบุคคล พบว่า

1. ความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยด้านความรู้ (ตารางที่ 3) พบว่า
 - 1.1 อายุมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำมากกับปัจจัยด้านความรู้ทุกด้าน
 - 1.2 ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำมากกับความรู้ด้านการบริหารหนี้สิน นอกนั้นมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำ
 - 1.3 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับปานกลางกับความรู้ด้านการออมและการลงทุน นอกนั้นรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำ

- 1.4 ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำกับความรู้ในทุกด้าน
2. ความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคลและพฤติกรรมการบริหารการเงินส่วนบุคคล (ตารางที่ 3) พบว่า
 - 2.1 อายุไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริหารการเงินส่วนบุคคลด้านจำนวนเงินที่จะนำมาใช้จ่ายต่อเดือนหลังเกษียณ นอกนั้นมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำมาก
 - 2.2 ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำมากกับพฤติกรรมการบริหารการเงินส่วนบุคคลด้านจำนวนเงินที่เก็บไว้ใช้จ่ายต่อเดือนในยามฉุกเฉิน นอกนั้นระดับการศึกษามีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำ
 - 2.3 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับปานกลางกับพฤติกรรมการบริหารการเงินส่วนบุคคลด้านระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ในการลงทุน ด้านจำนวนเงินที่สามารถชำระหนี้สินได้ต่อเดือน และมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำกับด้านจำนวนเงินที่เก็บไว้ใช้จ่ายต่อเดือนในยามฉุกเฉิน และด้านจำนวนเงินที่จะนำมาใช้จ่ายต่อเดือนหลังเกษียณ
 - 2.4 ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับปานกลางกับพฤติกรรมการบริหารการเงินส่วนบุคคลด้านระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ในการลงทุน ด้านจำนวนเงินที่สามารถชำระหนี้สินได้ต่อเดือน และมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำกับด้านจำนวนเงินที่เก็บไว้ใช้จ่ายต่อเดือนในยามฉุกเฉิน และด้านจำนวนเงินที่จะนำมาใช้จ่ายต่อเดือนหลังเกษียณ
3. ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านความรู้และพฤติกรรมการบริหารการเงินส่วนบุคคล (ตารางที่ 4) พบว่า
 - 3.1 ความรู้ด้านประเภทของการบริหารการเงินส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำมากกับด้านจำนวนเงินที่เก็บไว้ใช้จ่ายต่อเดือนในยามฉุกเฉิน นอกนั้นมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับปานกลาง
 - 3.2 ความรู้ด้านกระบวนการบริหารการเงินส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับปานกลางกับพฤติกรรมการบริหารการเงินส่วนบุคคลด้านระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ในการลงทุน และด้านจำนวนเงินที่สามารถชำระหนี้สินได้ต่อเดือน มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำมากกับด้านจำนวนเงินที่เก็บไว้ใช้จ่ายต่อเดือนในยามฉุกเฉิน และมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำกับด้านจำนวนเงินที่จะนำมาใช้จ่ายต่อเดือนหลังเกษียณ
 - 3.3 ความรู้ด้านการออมและการลงทุนมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับปานกลางกับพฤติกรรมการบริหารการเงินส่วนบุคคลด้านระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ในการลงทุน และด้านจำนวนเงินที่สามารถชำระหนี้สินได้ต่อเดือน มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำมากกับด้านจำนวนเงินที่เก็บไว้ใช้จ่ายต่อเดือนในยามฉุกเฉิน และมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำกับด้านจำนวนเงินที่จะนำมาใช้จ่ายต่อเดือนหลังเกษียณ
 - 3.4 ความรู้ด้านการบริหารหนี้สินมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับปานกลางกับพฤติกรรมการบริหารการเงินส่วนบุคคลด้านจำนวนเงินที่สามารถชำระหนี้สินได้ต่อเดือน นอกนั้นมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำ

3.5 ความรู้ด้านการบริหารความเสี่ยงมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับปานกลางกับพฤติกรรมการบริหารการเงินส่วนบุคคลด้านระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ในการลงทุน มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำด้านจำนวนเงินที่สามารถชำระหนี้สินได้ต่อเดือน ด้านจำนวนเงินที่จะนำมาใช้จ่ายต่อเดือนหลังเกษียณ และมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำมากกับด้านจำนวนเงินที่เก็บไว้ใช้จ่ายต่อเดือนในยามฉุกเฉิน

3.6 ความรู้ด้านการวางแผนเกษียณมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำกับพฤติกรรมการบริหารการเงินส่วนบุคคลด้านระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ในการลงทุน ด้านจำนวนเงินที่จะนำมาใช้จ่ายต่อเดือนหลังเกษียณ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับปานกลางกับด้านจำนวนเงินที่สามารถชำระหนี้สินได้ต่อเดือน และมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำมากกับด้านจำนวนเงินที่เก็บไว้ใช้จ่ายต่อเดือนในยามฉุกเฉิน

3.7 ความรู้ด้านการวางแผนภาษีมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำกับพฤติกรรมการบริหารการเงินส่วนบุคคลด้านระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ในการลงทุน ด้านจำนวนเงินที่จะนำมาใช้จ่ายต่อเดือนหลังเกษียณ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับปานกลางกับด้านจำนวนเงินที่สามารถชำระหนี้สินได้ต่อเดือน และมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำมากกับด้านจำนวนเงินที่เก็บไว้ใช้จ่ายต่อเดือนในยามฉุกเฉิน

ตารางที่ 3 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านความรู้ และพฤติกรรมการบริหาร

การเงินส่วนบุคคล

ตัวแปร		ปัจจัยด้านความรู้							พฤติกรรมการบริหารการเงินส่วนบุคคล			
		ด้านประเภทของการบริหารการเงิน	ด้านกระบวนการบริหารการเงิน	ด้านการออมและการลงทุน	ด้านการบริหารหนี้สิน	ด้านการบริหารความเสี่ยง	ด้านการวางแผนเกษียณ	ด้านการวางแผนภาษี	ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ในการลงทุน	จำนวนเงินที่สามารถชำระหนี้สินได้ต่อเดือน	จำนวนเงินที่เก็บไว้ใช้จ่ายต่อเดือนในยามฉุกเฉิน	จำนวนเงินที่จะนำมาใช้จ่ายต่อเดือนหลังเกษียณ
ปัจจัยส่วนบุคคล	อายุ	0.19 0 ^{**}	0.21 0 ^{**}	0.18 1 ^{**}	0.23 8 ^{**}	0.16 4 [*]	0.15 8 [*]	0.14 4 [*]	0.15 9 [*]	0.25 0 ^{**}	0.22 4 ^{**}	0.09 9
	ระดับการศึกษา	0.34 6 ^{**}	0.38 0 ^{**}	0.37 3 ^{**}	0.26 2 ^{**}	0.30 7 ^{**}	0.33 5 ^{**}	0.30 3 ^{**}	0.44 3 ^{**}	0.49 1 ^{**}	0.27 4 ^{**}	0.36 9 ^{**}

ตัวแปร		ปัจจัยด้านความรู้						พฤติกรรมกรการบริหารการเงินส่วนบุคคล			
		ด้านประเภทของการบริหารการเงิน	ด้านกระบวนการบริหารการเงิน	ด้านการออมและการลงทุน	ด้านการบริหารหนี้สิน	ด้านการบริหารความเสี่ยง	ด้านการวางแผนเกษียณ	ด้านการวางแผนภาษี	ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ในการลงทุน	จำนวนเงินที่สามารถชำระหนี้สินได้ต่อเดือน	จำนวนเงินที่เก็บไว้ใช้จ่ายต่อเดือนในยามฉุกเฉิน
รายได้เฉลี่ย	0.42 4 ^{**}	0.45 8 ^{**}	0.50 1 ^{**}	0.40 5 ^{**}	0.41 7 ^{**}	0.37 9 ^{**}	0.44 0 ^{**}	0.50 3 ^{**}	0.50 7 ^{**}	0.41 1 ^{**}	0.45 2 ^{**}
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย	0.44 7 ^{**}	0.45 1 ^{**}	0.48 6 ^{**}	0.41 5 ^{**}	0.40 0 ^{**}	0.39 2 ^{**}	0.44 9 ^{**}	0.50 6 ^{**}	0.53 1 ^{**}	0.37 9 ^{**}	0.43 5 ^{**}

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ปัจจัยด้านความรู้ และพฤติกรรมการบริหารการเงินส่วนบุคคล

ตัวแปร		ปัจจัยด้านความรู้						
		ความรู้ประเภทของการบริหาร	ความรู้กระบวนการ	ความรู้การออมและการ	ความรู้การบริหารหนี้สิน	ความรู้การบริหารความ	ความรู้การวางแผน	ความรู้การวางแผนภาษี
พฤติกรรม การบริหาร การเงิน ส่วนบุคคล	ความเสี่ยงที่ยอมรับได้ในการลงทุน	0.554 ^{**}	0.522 ^{**}	0.621 ^{**}	0.470 ^{**}	0.504 ^{**}	0.496 ^{**}	0.461 ^{**}
	จำนวนเงินที่สามารถชำระหนี้สินได้ต่อเดือน	0.601 ^{**}	0.664 ^{**}	0.619 ^{**}	0.535 ^{**}	0.490 ^{**}	0.550 ^{**}	0.564 ^{**}
	จำนวนเงินที่เก็บไว้ใช้จ่ายต่อเดือนในยามฉุกเฉิน	0.233 ^{**}	0.296 ^{**}	0.250 ^{**}	0.301 ^{**}	0.185 ^{**}	0.251 ^{**}	0.208 ^{**}
	จำนวนเงินที่จะนำมาใช้จ่ายต่อเดือนหลังเกษียณ	0.518 ^{**}	0.460 ^{**}	0.489 ^{**}	0.424 ^{**}	0.402 ^{**}	0.491 ^{**}	0.390 ^{**}

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคล และพฤติกรรมการบริหารการเงินส่วนบุคคล (ตารางที่ 5) พบว่า เพศ ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริหารการเงินส่วนบุคคลในทุกด้าน ส่วนประเภทพนักงานมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริหารการเงินส่วนบุคคลในทุกด้าน

ตารางที่ 5 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล และพฤติกรรมการบริหารการเงินส่วนบุคคล

พฤติกรรมการบริหารการเงินส่วนบุคคล	ค่าสถิติ	ปัจจัยส่วนบุคคล	
		เพศ	ประเภทพนักงาน
ด้านเป้าหมายในการออม	Sig.	0.504	0.000**
ด้านรูปแบบการออม	Sig.	0.353	0.000**
ด้านประเภทหนี้สิน	Sig.	0.173	0.050*
ด้านรูปแบบการบริหารความเสี่ยง	Sig.	0.151	0.010**
ด้านแหล่งเงินที่จะนำมาใช้จ่ายหลังเกษียณ	Sig.	0.496	0.000**
ด้านฐานภาษี	Sig.	0.219	0.000**
ด้านรายการที่จะนำมาลดหย่อนภาษี	Sig.	0.254	0.000**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การทดสอบความสัมพันธ์ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านความรู้ และพฤติกรรมการบริหารการเงินส่วนบุคคล พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลโดยรวมมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำกับปัจจัยด้านความรู้ ในขณะที่ปัจจัยส่วนบุคคลโดยรวมก็มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำกับพฤติกรรมการบริหารการเงินส่วนบุคคล ขณะที่ปัจจัยด้านความรู้โดยรวมมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับปานกลางกับพฤติกรรมการบริหารการเงินส่วนบุคคล และเพศไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริหารการเงินส่วนบุคคลของพนักงานอปท. ในเขตอำเภอเขมราฐ ประเภทพนักงานกลับมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริหารการเงินส่วนบุคคลของพนักงานอปท. ในเขตอำเภอเขมราฐ

4.2 อภิปรายผล

พนักงานอปท.ในเขตอำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานีมีพฤติกรรมการบริหารการเงินส่วนบุคคล ดังนี้

1. ด้านการออม พบว่า พนักงาน อปท.ในเขตอำเภอเขมราฐ ส่วนใหญ่มีการกำหนดเป้าหมายทางการเงินที่ต้องการจะออมเพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน ซึ่งการตั้งเป้าหมายทางการเงินนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ยุทธนา พงศกร (2552) ที่ศึกษาการบริหารการเงินส่วนบุคคลของข้าราชการกระทรวงศึกษาธิการในเขตเทศบาลนครสงขลา และผลการศึกษาของมุกดา โควกุล (2559) ที่ศึกษาการจัดการการเงินส่วนบุคคลที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของประชากรในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ซึ่งพบว่า ส่วนใหญ่นั้นบุคคลมีเป้าหมายการออมเงินเพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน มีรูปแบบการออมเป็นเงินฝากธนาคารประเภทออมทรัพย์ โดยศูนย์คุ้มครองผู้ให้บริการทางการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย (2560) ได้ระบุไว้ว่า การฝากเงินในบัญชีออมทรัพย์นั้นมีความคล่องตัวสูงแต่ต้องแลกกับอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำกว่าการฝากประจำ และถึงแม้ว่าพนักงานอปท.ในเขตอำเภอเขมราฐ ส่วนใหญ่มีระบุว่าตนเองมีความรู้ด้านการออมในระดับมาก แต่กลับมีอัตราการออมไม่เกิน 5% ของรายได้ ซึ่งถือได้ว่าต่ำกว่าสัดส่วนการออมที่แนะนำโดยศูนย์คุ้มครองผู้ให้บริการทางการเงินของธนาคารแห่งประเทศไทย (2560) ว่าบุคคลควรออมเงินประมาณ 1 ใน 4 ของรายได้แต่ละเดือน หรือคิดเป็น 25% ของรายได้แต่ละเดือน

2. ด้านการลงทุน พบว่า ส่วนใหญ่มีการลงทุนในธุรกิจส่วนตัว ซึ่งมีความเสี่ยงที่ยอมรับได้ในระดับที่ต่ำ ดังนั้นจึงมีอัตราผลตอบแทนในระดับต่ำเช่นกัน สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ยุทธนา พงศกร (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารการเงินส่วนบุคคลของข้าราชการกระทรวงศึกษาธิการในเขตเทศบาลนครสงขลา ซึ่งพบว่า การลงทุนส่วนใหญ่ลงทุนในธุรกิจโดยมีวัตถุประสงค์ในการลงทุนเพื่อรับเงินปันผลและเพื่อเก็งกำไร นอกจากนี้ผลการศึกษายังพบว่า พนักงาน อปท. ส่วนใหญ่นั้นมีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี ซึ่งควรจะเป็นวัยที่มีความกล้าเสี่ยงและสนใจลงทุนในหลักทรัพย์ที่จะก่อให้เกิดผลตอบแทนทางการเงินที่สูงมากกว่าคนที่อายุระหว่าง 40 - 50 ปี ที่สนใจลงทุนในหลักทรัพย์ที่ให้รายได้ประจำหรือรายได้ที่สม่ำเสมอหรือมีความเสี่ยงในการลงทุนต่ำ (เฉลิมขวัญ ครุบุญญงค์, 2557)

3. ด้านการบริหารหนี้ พบว่า ส่วนใหญ่มีหนี้สินจากการกู้ยืมเงินธนาคาร และต้องการมีเงินไว้ชำระหนี้จำนวน 10,001 - 15,000 บาทต่อเดือน ในขณะที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 20,000 บาท อาจมีรายได้ไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายและนำไปสู่การกู้ยืมเงินจากธนาคารในที่สุด ทั้งนี้รัชนิกร วงศ์จันทร์ (2555) ได้กล่าวว่าหนี้เป็นภาระผูกพันที่ผู้กู้ต้องชำระทั้งเงินต้นและดอกเบี้ยให้แก่ผู้ให้กู้ตามกำหนดเวลาที่ตกลงกันไว้ ดังนั้นบุคคลที่จะก่อหนี้ควรมีรายได้เพียงพอที่จะชำระหนี้คืนหนี้สิน

4. ด้านการบริหารความเสี่ยง พบว่า ส่วนใหญ่มีการเก็บออมเงินเป็นเงินฝากธนาคารซึ่งเป็นเงินฝากประเภทออมทรัพย์ และต้องการมีเงินไว้ใช้จ่ายในยามฉุกเฉินจำนวน 15,001 - 20,000 บาทต่อเดือน ทั้งนี้รัชนิกร วงศ์จันทร์ (2555: 312) ได้กล่าวว่า ชีวิตประจำวันของบุคคลย่อมเผชิญกับความเสี่ยงอยู่ตลอดเวลา เช่น ความเสี่ยงจากอุบัติเหตุ นายจ้างให้

ออกจางาน เป็นต้น ซึ่งจากผลการศึกษาที่กล่าวมาแล้วข้างต้นในด้านการออมพบว่าพนักงานอปท.ในเขตอำเภอเขมราชู่นั้น มีอัตราการออมเพียง 5% ของรายได้ต่อเดือน ซึ่งอาจไม่เพียงพอที่จะนำมาใช้ในยามฉุกเฉินตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

5. ด้านการวางแผนเกษียณ พบว่า ส่วนใหญ่คาดว่าจะนำเงินฝากธนาคารมาใช้จ่ายในยามเกษียณ และต้องการเงินไว้ใช้จ่ายใช้จ่าย จำนวนเงิน 15,001 – 20,000 บาทต่อเดือนเพื่อใช้จ่ายหลังเกษียณ ดังที่พายัพ ขาวเหลือง (2548: 5) และ Richard J. Stillman (1988; อ้างอิงจาก พงษ์ศักดิ์ สกุลทักษิณ, 2550) ได้กล่าวว่า วัยเกษียณ คือ วัยที่มีช่วงอายุ 60 ปีขึ้นไปนั้นเป็นวัยที่มีรายได้จำกัดแต่กลับมีภาระค่าใช้จ่ายที่สูงเช่น ค่ารักษาพยาบาลจากปัญหาสุขภาพ ซึ่งหากบุคคลต้องอาศัยเพียงเงินบำเหน็จบำนาญนั้นอาจไม่เพียงพอต่อการใช้จ่าย ดังนั้นหากบุคคลวางแผนทางการเงินไว้เป็นอย่างดีตั้งแต่เริ่มต้นแล้วย่อมจะไม่ประสบปัญหาทางการเงินในยามเกษียณ

6. ด้านการวางแผนภาษี พบว่า ส่วนใหญ่มีการวางแผนที่จะนำรายการประกันชีวิตมาใช้ในการลดหย่อนภาษีหากในอนาคตมีรายได้เพิ่มมากขึ้นจนถึงเกณฑ์ที่ต้องชำระภาษี และส่วนใหญ่มีรายได้ไม่ถึงเกณฑ์เสียภาษี ทั้งนี้ดารัตน์ ตัณฑวิเชฐ (2543: 140) ได้กล่าวว่า การวางแผนภาษี คือ การวางแผนทางการเงินในอนาคต เพื่อลดภาษีที่ต้องจ่าย โดยที่ไม่ผิดกฎหมายและจริยธรรม ซึ่งสามารถหลีกเลี่ยงโดยการวางแผนภาษีที่ดี ควรมีการศึกษากฎหมายระเบียบข้อบังคับ ติดตามการแก้ไขเปลี่ยนแปลงของประมวลรัษฎากร โดยปฏิบัติให้อยู่ในกรอบของกฎหมาย เมื่อบุคคลเสียภาษีน้อย ก็มีเงินใช้จ่ายลงทุนมากขึ้น

จากผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยด้านความรู้และพฤติกรรมการบริหารการเงินส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กันในทิศทางเดียวกันในระดับปานกลาง และเพศไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริหารการเงินส่วนบุคคล ประเภทพนักงานมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริหารการเงินส่วนบุคคล สอดคล้องกับผลการศึกษาของมุกดา โคหวกุล (2559) ได้ทำการศึกษารื่องการจัดการการเงินส่วนบุคคลที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของประชากรในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และสมนึก เอจิระพงษ์พันธ์ และปรณ แก้วเอียน (2558) ได้ทำการศึกษารื่องปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการการเงินส่วนบุคคลของข้าราชการตำรวจภูธรจังหวัด ซึ่งพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยด้านความรู้มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริหารการเงินส่วนบุคคล

จากผลการศึกษาที่ได้ หน่วยงานภาครัฐสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายในการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการบริหารการเงินส่วนบุคคลให้แก่บุคลากรในหน่วยงานเพื่อใช้ในการวางแผนบริหารการเงินส่วนบุคคล และใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกลยุทธ์ด้านสวัสดิการพนักงานเพื่อเป็นการสร้างขวัญกำลังใจในการทำงานให้บรรลุตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่วางไว้ขององค์กร และสถาบันการเงินสามารถนำไปเป็นข้อมูลเพื่อประกอบการกำหนดเงื่อนไขในปล่อยสินเชื่หรือเงินกู้ต่าง ๆ ให้แก่บุคลากรของภาครัฐได้

5. ข้อเสนอแนะ

5.1 ข้อเสนอแนะ

1. ผู้บริหารของอปท.ควรมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมอาชีพ เช่น การจัดฝึกอบรมการปลูกเห็ดฟาง การทำขนมไทย เป็นต้น เพื่อให้พนักงานมีรายได้เสริมนอกเหนือจากรายได้ประจำ และมีรายได้เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายและเหลือเก็บออมมากขึ้น อันจะนำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดี
2. ผู้บริหารของอปท.ควรมีการส่งเสริมและจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารการเงินส่วนบุคคล เพื่อให้พนักงานขององค์กรสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ โดยเชิญวิทยากรจาก สถาบันการเงิน เช่น วิทยากรจากธนาคารมาให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารการเงินส่วนบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้ความรู้ในด้านการบริหารความเสี่ยง ซึ่งจากผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีอายุ 31 - 40 ปี ในช่วงอายุนี้อยู่ถือเป็นวัยในการสร้างครอบครัว เพื่อให้ตระหนักและเห็นความสำคัญของการทำประกันชีวิต ที่เป็นสิ่งจำเป็นในการให้ความคุ้มครองต่อบุคคลและครอบครัว
3. พนักงานอปท. ในเขตอำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี ควรมีการบริหารการเงินตามกระบวนการจัดการและวางแผนทางการเงิน อย่างเป็นขั้นตอน ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ได้แก่ (1) การกำหนดเป้าหมายทางการเงิน (2) การรวบรวมข้อมูล (3) การวิเคราะห์ข้อมูล (4) การจัดทำแผนการเงิน (5) การนำแผนการเงินไปปฏิบัติ และ (6) การทบทวนและตรวจสอบ เพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ของแต่ละบุคคล ซึ่งจากผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ต่างมีการกำหนดเป้าหมายทางการเงินและมีการรวบรวมข้อมูล แต่อาจไม่มีการวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงินของตนเองเพราะจำนวนเงินที่ตั้งเป้าหมายไว้นั้นสูงกว่ารายได้เฉลี่ยต่อเดือนในปัจจุบัน และขาดการทบทวนตรวจสอบการปฏิบัติตามแผนที่เหมาะสม แม้จะมีการวางแผนการเงินได้ดีเพียงใด หากไม่นำไปปฏิบัติ เป้าหมายที่กำหนดไว้ก็จะไม่บรรลุผล

5.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาข้อมูลพฤติกรรมทางการเงินส่วนบุคคลในองค์กรหรือหน่วยงานอื่น (รัฐวิสาหกิจ เอกชน) เพื่อทำการศึกษเปรียบเทียบข้อมูลในประเด็นต่าง ๆ เพื่อกำหนดเป็นแผนหรือนโยบายที่เกี่ยวข้องต่อไป
2. ในการสร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยสามารถสร้างข้อคำถามแตกต่างตามมาตรวัดของข้อมูลเพื่อนำไปสู่ความสามารถในการวิเคราะห์ด้วยสถิติประเภทอื่นได้
3. ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น การรับรู้ความเสี่ยง ดอกเบี้ย การลดหย่อนภาษี และกองทุนต่าง ๆ เป็นต้น เพื่อให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

รายการอ้างอิง

- กมลพร แก้วเย็น. (2556). การจัดการเงินส่วนบุคคลของข้าราชการตำรวจภูธรจังหวัดชุมพร. การค้นคว้า อิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์.
- จันทร์เพ็ญ บุญฉาย. (2552). การจัดการการเงินส่วนบุคคล กรณีศึกษาเฉพาะกลุ่มวัยทำงาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารบัณฑิต. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- จิรัตน์ สังข์แก้ว. (2543). การลงทุน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เฉลิมขวัญ คุรบุญยงค์. (2557). หลักการลงทุน (Principles of Investment). กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2550). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. นนทบุรี: ไทยเนรมิตกิจอินเตอร์ โปรดักส์.
- ดาริณี ตันพิเชฐ. (2543). การบริหารการเงินส่วนบุคคล. มหาวิทยาลัยรามคำแหง: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2553). การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS. กรุงเทพฯ: บิสซิเนสอาร์แอนด์ดี.
- พายุץ ขาวเหลือง. (2548). การวางแผนและบริหารการเงินส่วนบุคคล ด้วย excel. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เคทีพี.
- พิษณุ รัตนปริณัน. (2557). การบริหารการเงินส่วนบุคคลของข้าราชการสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- มุกดา ไควกุล. (2559). การจัดการการเงินส่วนบุคคลที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของประชากรในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. เศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจปริทัศน์, 2559 (12(1)), 128 – 149.
- มนต์นา คงแก้ว, ขงามาศ แก้วสุกใส และนิตพลพิชัย ดุลยาพิชิต. (2557). รายงานการวิจัยการบริหารการเงินส่วนบุคคลเพื่อสู่อิสระภาพทางการเงินของข้าราชการใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้. สงขลา: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย.
- ยุทธนา พงศกร. (2552). การบริหารการเงินส่วนบุคคลของข้าราชการกระทรวงศึกษาธิการในเขตเทศบาลนครสงขลา. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัยสงขลา.
- รัชนิกร วงศ์จันทร์. (2555). การบริหารการเงินส่วนบุคคล. กรุงเทพฯ: บริษัท บุญศิริการพิมพ์ จำกัด.
- ศิรินุช อินละคร. (2556). การเงินส่วนบุคคล. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2560). รู้รอบเรื่องการเงิน วางแผนการเงินอย่างชาญฉลาด. กรุงเทพมหานคร: ธนาคารแห่งประเทศไทย.
- ศูนย์ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ตลาดทุน. (2553). หลักสูตรวางแผนการเงิน: ชุดวิชาที่ 1 พื้นฐานการวางแผนการเงิน. กรุงเทพมหานคร: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.
- สุขใจ น้ำผุด และอนุชนฏ เจริญจิตรกรรม. (2551). กลยุทธ์การบริหารการเงินบุคคล. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์ และ ประณ แก้วเอียน. (2558). ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการการเงินส่วนบุคคลของข้าราชการ ตำรวจภูธรจังหวัดชุมพร. *วารสารการจัดการมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์*. 32(2), 29 - 57.
- สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดอุบลราชธานี. (2561). รายงานคุณภาพชีวิตคนจังหวัดอุบลราชธานี ปี พ.ศ. 2561. อุบลราชธานี: สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดอุบลราชธานี.
- อักษร สวัสดิ์. (2542). *ความรู้ความเข้าใจและความตระหนักในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ต อ น* ปลาย: กรณีศึกษาในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร. ภาคนิพนธ์ปริญญาพัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- Hinkle, D.E, William, W. & Stephen G.J. (1998). *Applied Statistics for the Behavior Sciences*. New York: Houghton Mifflin.
- Stillman, R.J. (1988). *Guide to Personal Finance: A Lifetime Program of Money Management*. United States of America.